

גאווה דיגע רעיונות

פרשת בלק תשפ"ב, עלון מס' 443

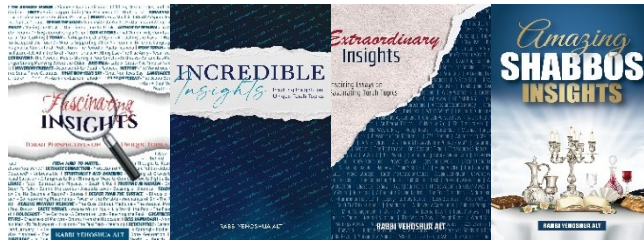
צו קויפן איינער פון דער מחבר'ס ספרים, און באשטעלן אז עס זאל אנקומען ביי דיין טיר, ביטע שיק אן אימייל צו:

yalt3285@gmail.com

אדער קענט איר קוקן ביי:

<https://amzn.to/3eyh5xP>

(וואו איר קענט אויך זעהן די באריכטן)

מיר פארשפרייטן הערליכע דברי תורה איבער דעם גלאב

קאנאדע • טשילע • טשיינא • טשעכיי • ענגלאנד • פראנקרייך • דייטשלאנד • בראזיל • ארגענטינע • עסטרייך • אויסטראליע • בעלגיע • גיבראלטאר • האלאנד • אונגארן • אינדיא • ארץ ישראל • איטאליע • מעקסיקא • פאנאמא • פוילן • רוסלאנד • דרום אפריקע • שווייץ • אוקריינא • פאראייניגטע אראבער עמיראטעס • ארצות הברית • ווענעזועלא

צו פארבינדן די טויזנטער לייענער און באקומען די גליונות בחינם, אדער צו שיקן הערות אדער תשובות, ביטע פארבינדט אייך מיט הרב יהושע אלט YALT3285@GMAIL.COM

דער גליון ווערט געליינט אין זעקס קאנטינענטן און אין איבער פערציג לענדער ארום דער וועלט. לעילוי נשמת הרב שלום דובער בן הרב יצחק ז"ל

This newsletter can also be viewed at <https://bit.ly/3z9qF5E>.

דעם נולעטער קען מען אויך זען אויף אידיש ביי <https://bit.ly/38RvdTl>

Pour voir ou télécharger la version Française: <https://parshasheets.com/?s=Fascinating+Insights>.

אפשר לקרוא את עלון זה בעברית באתר: הורדות-עלוני/רעיונות-מדהימים-הורדות-עלוני <https://www.dirshu.co.il/category/>.

[דער מחבר ערלויבט און שטיצט סיי ווער עס וויל פארשפרייטן דעם גליון צו דעם ציבור.](#)

שטאט פון ישועה

די גמרא (ראש השנה לא:): זאגט אונז אז די גאולה וועט שטאמען פון טבריה. פארוואס פון טבריה? מיר וואלטן ערווארטעט א פלאץ ווי ירושלים אדער חברון.

נאך א שאלה וואס איז שייך צו טבריה איז וועגן ר' מאיר וואס איז דארט באגראבן. דער אריז"ל (סוף שער הגלגולים) ליכטיגט אונז מיט א מאדנע פאקט אז ר' מאיר איז דער איינציגסטער תנא וואס איז באגראבן געווארן אין דער אומגעווערערטער שטעלע, שטייעדיג, און נישט אויף דער געווענטליכער מנהג פון שכיבה, ליגעדיג. ווי אזוי קענען מיר דאס פארשטיין?

דער ספר אמת ליעקב (עמוד צא), געשריבן דורך ר' יעקב שלטיאל ניניו ווער איז געווען איינער פון די ערשטע מקובלים, איז מסביר פארוואס משיח וועט לכתחילה אנטפלעקט ווערן אין טבריה. די גמרא (קידושין לו.) שרייבט וועגן א מחלוקת צווישן ר' יהודה און ר' מאיר. ר' יהודה האלט אז דאס אידישע פאלק ווערט פאררעכנט אלס השם יתברך'ס קינדער נאר ווען זיי פירן זיך אויף אזוי. דאס הייסט, נאר ווען זיי גייען אין די וועגן פון די הייליגע תורה. ר' מאיר איז נישט מסכים און זאגט אז נישט קיין חילוק ווי מיר זעהן אויס, טוען מיר ווערן שטענדיג פאררעכנט אלץ קינדער פון דער רבנו של עולם.

עס איז פארהאן א הלכה'דיגע עיקר אז א טענה וואס איז א "מוחזק", אין זיין רשות ליגט דעם ענין, האט ער די זכות פון "קים לי, " דאס איז טייטש, דער בעל טענה קען אנכאפן א דעה וואס איז נישט לויט די הלכה. אזוי אז אין אחרית הימים, ווען די מלאכים פון די אומות העולם וועלן פרעגן צו מיר אידן זענען באמת ראוי פאר די גאולה, קענען זיי טענה'ן ווי פאלגענד: "די אידישע קינדער זענען אין אונזער לאנד, און מיר זענען די "מוחזק"; די פרעסומפטיווע סטאטוס איז אז זיי זאלן בלייבן אין גלות. דעריבער דערקלערן מיר אז מיר האלטן ווי ר' יהודה, און באזירט אויף די התנהגות פון די אידן, זענען זיי נישט גערעכענט געווארן ווי השם יתברך'ס קינדער." זיי וואלטן גע'טענה'ט אז עס וועט זיין אומגערעכט פאר הקדוש ברוך הוא אוועקצונעמען דאס אידישע פאלק פון די פעלקער.

וויבאלד דער נושא איז שייך צו די גאולה העתידה, וועט דער דאזיגער געריכט פארקומען אין די שטאט וואו משיח וועט אנטפלעקט ווערן. מלך המשיח וועט זיך דעריבער אנטפלעקן ספעציעל אין די שטאט טבריה, און ער וועט דאס פלאץ רעכנען אלץ זיין וואוינארט. דערנאך, ווען די קעגנשטייערס וועלן פראוון צו פארמיידן זיין התגלות, זיי וועלן ווערן געצווינגען אים צו נעמען צו דין תורה אין זיין שטאט וואס וועט זיין טבריה.

די הלכה זאגט אז ווען א בית דין געבט א פסק הלכה, טוען זיי נישט רעכענען מיט דעם אלגעמיינעם מסקנא אין הלכה, נאר זיי מוזן פסק'ענען לויט די פסקי דין און פירונגען פון דעם רב פון יענער שטאט. דער בית דין פון טבריה וועט האלטן די פסקי הלכה פון זייער רב, וואס איז ר' מאיר. הקדוש ברוך הוא וועט דעמאלץ פסק'ענען ווי ר' מאיר אז די אידן זענען השם יתברך'ס קינדער, נישט געקוקט אויף זייערע מעשים, און דערמיט וועט פארלאנגט ווערן ביאת המשיח און די אויסלייזונג פון די אידן.

דער מזל פון חודש אב איז א לייב. דער בן יהודע (ראש השנה לא): ערקלערט, אז דורך ארומדרייען די אותיות פון די ווארט "טבריה" באקומען מיר די ווערטער "ארי טב", אז דער לייב איז גוט. חודש אב וואָס האט דער מזל פון א לייב, וועט זיין גוט פֿאַר די אידישע קינדער. צום ערשט זעהט עס אויס ווי אַ שלעכטער חודש צוליב די פילע טראַגעדיעס וואס האבן פֿאַסירט. אָבער, עס וועט צום סוף זיין אַ גוטער חודש, ווייל אין דעם חודש איז אויך דעם געבורטסטאָג פון מלך המשיח.

דער פסוק "בני לדברי הקשיבה לאמרי הט אזנך" (משלי ד:כ) מיין קינד, זייט אויפמערקזאם צו מיין רעדע; נייג דיין אויער צו מיניע ווערטער. דער בן יהודע (קידושין לו., ד"ה ר"מ) ערקלערט אז דאָס וואָרט "לאמרי" קען מען ארומדרייען צו ליינען "למאיר". מען קען עס דעריבער פֿאַרשטיין "למאיר הט אזנך", מען זאל זיך נייגן די אויערן צו די ווערטער פון ר' מאיר. די צרות פון דעם לאנגן גלות קענען מאכן א מענטש זיך פילן דערשלאגן, לאזנדיג א מענטש זיך פרעגן צי עס וועט זיך אמאל פֿאַרענדיגן, אויב מיר האבן אפשר פֿאַרלוירן די בארעכטיגונג צו ווערן אויסגעלייזט דורך השם יתברך. דעריבער שלמה המלך אין משלי זאגט אונז צו הערן די ווערטער פון דעם הייליגן תנא ר' מאיר און דערפֿאַר נישט מורא האבן ווייל דער רבונן של עולם וועט אונז ארויסנעמען פון גלות. דאָס איז ווייל קיין חילוק ווי מיר פירן זיך אויף, מיר וועלן שטענדיג זיין גערעכענט פֿאַר השם יתברך'ס קינדער און ער וועט אונז קיינמאָל נישט פֿאַרלאָזן.

דער בן יהודע איז מסביר די עניגמאַטישע ווערטער פונעם אריז"ל אז ר' מאיר איז געווען דער איינציגסטער תנא וואס איז באגראבן געווארן שטייעדיג. דאָס איז ווייל דאָס איז זיין שטעלע, זיין אויפֿקוק און פסק, וואָס פֿאַרזאָרגט דעם אידישן פֿאָלק זייער שטעלונג אין דער וועלט. דורך זיין פסק וועלן מיר קיינמאָל נישט פֿאַלן, ווייל מיר זענען שטענדיג פֿאַרעכענט אלץ השם יתברך'ס קינדער. צוליב ר' מאיר שטייען מיר הויך אויף אייביג.

ליכטיגע אינספיראַציע

א מאן מיט'ן נאמען אבי איז געווען אין טורמע און האט זיך אמאל פֿאַרקלאַגט פֿאַר רב אברהם טווערסקי ז"ל ביי זיין באזוך דארט ווי נידעריג ער איז געזונקען געווארן זינט ער איז שוין לאנגע יארן אין טורמע פֿאַר'ן גנב'ענען נאר קליינע סומעס פון געלט. ר' טווערסקי האָט אים געזאָגט, אז איידער מען מאַכט אַ דיימאַנט שייך, ווערט עס באַדעקט מיט שמוץ. צוביסלעך ווישט מען אוועק די שמוץ, און עס ווערט אנטפלעקט די באהאלטענע מהודר'דיגע דיימאַנט. פונקט אזוי, זאָגן מיר ביי "נשמה שנתת בי טהורה היא", די נשמה וואָס איר האָט געשטעלט אין מיר איז ריין. פֿאַר פילע מענטשן איז דעם טייער דיימאַנט באַדעקט מיט שמוץ פון זינד. דער דאָזיגער משל האָט געגעבן חיות פֿאַר אבי ווען ער איז דערנאָך געגאַנגען פֿאַר טעראַפיע און שפּעטער צו אַ האַלבער הויז ווי ער האט זיך צוגעוואוינט ווי אזוי זיך צוריקצוקערן צו א נארמאלע לעבן. ווען ער איז באַפֿרייט געווארן, האט ער געטראפן ארבעט אין א קאמפאני וואס האט אריבערגעפירט מעבל. איין טאג האט מען אים געבעטן אריבערצופירן מעבל ווייל אן עלטערע פרוי האט איבערגעלאזט א ירושה. ווען ער האָט אָנגעהויבן רירן די קויטש, איז אַרויסגעפֿאַלן אַ קאַנווערט מיט 10,000 שקל. כאָטש ער איז געווען אַליין און קיינער האט נישט געזעהן, האט ער נישט גענומען די געלט. ר' טווערסקי האָט שפּעטער געזאָגט צו אבי ווען ער האָט געהערט וואָס איז געשען, "איך קען אַ סך באַ'כבוד'דיגע מענטשן וואָס זענען קיינמאָל נישט געווען אין טורמע, וואָס וואָלטן אין אַזאַ סיטואַציע אַריינגעלייגט דאָס געלט אין זייערע קעשענעס. האב איך דיר נישט געזאגט אז מיר וועלן טרעפן א דיימאַנט?!"

א מוטער וועמענ'ס זון איז נפטר געווארן אין עלטער פון 45 יאָר האָט דערציילט די פֿאַלגענדע אנעקדאט צו זיין מלמד פון די 5'טע קלאַס. דער רבי האָט אַמאָל געזאָגט פֿאַר זיינע תלמידים, אז זיי זאָלן שרייבן אַ פֿאַזיטיווע מדה פֿאַר יעדע איינציגע תלמיד פון די קלאַס, א כּתה פון 25 קינדערלעך. נאכדעם וואס אלע קינדער האבן פֿאַרענדיגט די אויפגאבע, האט דער רבי ארגעניזירט די ליסטע פון אייגנשאפטן פון יעדן קינד לויט וואס די אנדערע תלמידים האבן געשריבן וועגן אים. דערנאָך האָט ער עס געגעבן פֿאַר יעדן תלמיד. די מאַמע האָט געזאָגט, אז זינט דעם טאָג וואָס ער האָט באַקומען דאָס פֿאַפיר, האָט איר זון דאָס אַרומגעטראָגן מיט זיך און געקוקט אויף די פֿאַפיר אומצאָליגע מאָל כּדי זיך צו מחזק זיין.

נאָך דעם חורבן, האָט דער סאַטמאַרער רבי, הרב יואל טייטלבוים זצ"ל אָנגעהויבן אַ גמרא שיעור פֿאַר די איבערלעבערס. ביים אנהייב פון דער שיעור האט דער רבי זיך נאכגעפרעגט ביי יעדער באזונדער ווי אזוי עס גייט פֿאַר זיין טאג טעגליכער לעבן. ווען ער איז געווען פֿאַרטיג, איז נישט איבערגעבליבן צו פיל צייט צו לערנען. די קומענדיגע וואך איז דאס זעלבן פֿאַרגעקומען. אנהייב השיעור האט דער רבי געפרעגט ביי יעדן איינעם: "ווי גייט עס דיר? האָט איר געפונען אַ אַרבעט? איז דיין וואוינונג באַקוועם?" ווידער, איז נישט צו פיל צייט פֿאַרבליבן צו לערנען. דאס האט געדויערט א דריטע וואך און דערנאך א פֿערטע. צום סוף האָט אַ באַטייליגטער געזאָגט: "רבי, איך בעט זיך איבער, אבער מיר זענען דא אַהערגעקומען צו לערנען. ווען קענען מיר שוין אָנהייבן לערנען?" האט דער רבי געענטפֿערט אז די גמרא הייבט זיך אן אויף דף בית. דאָס איז געווען דף אלף. דאָס הייסט, דף אלף איז צופרידנקייט. די איבערלעבערס זענען געווען דערשלאגן און צעבראכן. דער דף אלף פון דעם סאַטמאַרער רבי'ן איז געווען צו פֿאַרזיכערן אז די באַטייליגטע האבן געשפירט אז איינער זארגט זיך פֿאַר זיי.

אַן אַלטער צדיק האָט אַמאָל געזאָגט פֿאַר ר' נחמן מברסלב (1772-1810), אז אין די יונגע יאָרן איז ער געווען אַליין און קיינער האָט זיך נישט אינטערעסירט אין אים. ער האָט געזאָגט, "ווען עמיצער וואָלט מיר געמוטיגט אין די יונגע יאָרן, וואָלט איך אויפגעוואקסן אַן אַנדער מענטש. איך וואלט דערגרייכט צען מאָל אזויפיל אין מיין לעבן."

הרב אלט האט זוכה געווען צו לערנען אונטער רבי מרדכי פרידלענדער זצ"ל און איז געווארן פֿאַראַרדנט פֿאַר רב דורך רבי זלמן נחמיה גאלדבערג זצ"ל. הרב אלט האָט אַרויסגעגעבן דריי ביכער אויף פֿאַרשידענע טעמעס אין די געביטן פון אידישקייט און אידישער געדאַנקען. זיינע שריפטן דערשיינען אויף ענגליש, אידיש, עברית, דייטש און פֿראַנצויזיש.